

CJBB75 – 1

K. Osolsobě

Výuka: každých 14 dní kontaktní, každých 14 dní úkol

Podmínky ukončení: Průběžné plnění úkolů (2 studijní úkoly, 4 písemné práce odevzdané, test).

Náplň dnešní hodiny

Co je to korpus ?

- Soubor textů
- elektronicky uložených a přístupných (korpusové manažery – programy, skrze něž lze ke korpusům přistupovat)
- má stanovený obsah (složený z textů záměrně vybraných dle zveřejněných kritérií)
- má stanovený rozsah/velikost (lze na něm pracovat s frekvenčními/kvantitativně měřitelnými údaji)
- obsahuje standardní anotace (metadata – údaje o každém textu a lingvistické interpretace)

Registrace uživatele pro práci s ČNK (<http://ucnk.ff.cuni.cz/>)

Kdo jsme?

Český národní korpus je **akademický projekt** založený v roce 1994 při **FF UK** a spravovaný **Ústavem Českého národního korpusu**. Jeho cílem je systematicky mapovat češtinu a další jazyky ve srovnání s ní. **Korpusy ČNK** jsou po **bezplatné registraci** otevřeny všem zájemcům o jazyk, kteří touží vědět, jak se čeština používá. [více...](#)

Korpusový manažer

Základy práce s korpusem přes Kontext

KonText

Dotaz

Výběr korpusu

Hledat v korpusu

Korpus: : --celý korpus-- ▼

Typ dotazu:

Dotaz:

Specifikovat kontext

Specifikovat dotaz po

- ▼ Synchronní psané korpusy
  - ▼ řada SYN
    - [syn](#)
    - [syn2013pub](#)
    - [syn2010](#)
    - [syn2009pub](#)
    - [syn2006pub](#)
    - [syn2005](#)
    - [syn2000](#)
  - ▼ specializované
    - [czesl-plain](#)
    - [czesl-sgt](#)
    - [jerome](#)
    - [ksk-dopisy](#)
    - [link](#)
    - [orw-mte](#)
    - [orwell](#)
    - [skript2012](#)
- ▶ ke slovníkům
  - ▶ Synchronní mluvené korpusy
  - ▶ Diachronní korpusy
  - ▶ Cizojazyčné korpusy
  - ▶ Cizojazyčné webové korpusy
  - ▶ Srovnatelné webové korpusy Aranea
  - ▶ Paralelní korpus InterCorp verze 6
  - ▶ Paralelní korpus InterCorp verze 7

Jaké korpusy jsou k dispozici ?

Časové hledisko (synchronní / diachronní)

Hledisko textů (psané / mluvené, připravené/spontánní)

Hledisko žánru (vyvážené žánrově/ žánrově kompaktní – např. korpusy výhradně publicistické, nebo korpus soukromé korespondence).

Hledisko autora (autoři jsou rodilí mluvčí/ autoři se učí jazyk, v němž jsou texty vytvořeny jako tzv. druhý jazyk – learner corpora/žákovské korpusy).

Hledisko jazyka (jednojazyčné – např. čeština/ vícejazyčné).

Vícejazyčné paralelní korpusy – stejné texty – originál+překlad – zarovnání/alignment = jednotky, které si odpovídají, jsou propojeny / srovnatelné korpusy – různojazyčné i stejného jazyka vybudované stejným způsobem, mající stejné složení).

Jak číst informace o velikosti korpusu:

Termíny: viz <http://wiki.korpus.cz/doku.php>

http://wiki.korpus.cz/doku.php/pojmy:prehled_pojmu

pozice

tokenizace

lemmatizace

desambiguace

Vyhledávání:

Typ dotazu:	Základní
Dotaz:	<input type="text" value="klávesnice předchozí dotazy"/>

Slovní tvar/slovo/word

Fráze

Lemma

CQL

Regulární výrazy (http://wiki.korpus.cz/doku.php/pojmy:regularni_vyrazy)

Úkol na příště:

Prostudovat [www stránky ÚČNK](#)

Umět odpovědět na otázky :

1. Co je to korpusu?
2. Co je to Český národní korpus?
3. Jaké typy korpusů máme k dispozici?
4. Co to znamená, když řeknu, že korpus má 100 milionů slov?
5. Jak komunikujeme s korpusem (jak jej můžeme využívat pro lingvistickou práci)?
6. Jak můžeme vyhledat v korpusu a) slovo, které neznáme?
7. Jak můžeme vyhledat v korpusu všechna slova, která mají společnou vlastnost, že jsou tvary jednoho základního tvaru?
8. Jak můžeme v korpusu vyhledat všechny tvary na rovině gramatické abstrakce (třeba podstatné jména rodu ženského ve 3. pádě, nebo slovesa v přítomném čase v první osobě)?

A připravit si otázky, na něž byste rádi znali odpověď (souvisí s korpusy!!)